

Heinolan kaupunki, kaavoitus

kirjaamo@heinola.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.7.2024

Asia: Heinola, 722 Kaskelantie 10, asemakaavan muutos, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Heinolan kaupunki on laatimassa asemakaavan muutosta Vierumäen Suomen Urheiluopiston alueelle. Muutos koskee useita eri kiinteistöjä Urheiluopiston kaupunginosassa historiallisella keskusalueella rajautuen lounaassa Puustellintiehen, etelässä Pihkalantiehen ja koillisessa Koulutuskeskuksentiehen. Kaava-alueeseen sisältyy myös Valkjärven eteläpää. Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on kehittää ja keskittää jo olemassa olevaa rakennusoikeuden määrää palvelemaan paremmin alueen nykytarvetta ja kehittymistä, sekä tukemaan paremmin rakennussuojelulla suojellun rakennuksen tulevaisuuden käyttötarpeita.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 23.5.2024 päivätystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnittelualueen muinaisjäännöstiedot ovat vanhentuneet. Viimeksi se on ollut osa inventoinnin kohdealuetta vuonna 2001 (*Eeva Raike 2001: Inventointi*). Alueelta tunnetaan entuudestaan ainoastaan yksi *mahdollinen muinaisjäännös*, Eeva Raikeen vuonna 2001 havaitsema, osittain hajoitettu, mahdollinen lapinraunio (muinaisjäännösrekisterin tunnus *Suomen urheiluopisto 3*, nro 1000001397). Edellä esitetyn perusteella museo katsoo, että suunnittelualueen muinaisjäännöstiedot tulee päivittää sekä mahdollisten esihistoriallisten että myös historiallisen ajan muinaisjäännösten osalta. Museo edellyttää asiakohdan hankkeeseen liitettävää maastotarkastusta/inventointia osana kaavahankkeessa suoritettavia selvityksiä. Muinaisjäännösinventoinnin tulokset on myös huomioitava hankkeessa muinaismuistolain (295/1963) edellyttämällä tavalla. Inventointi on kohdistettava erityisesti rakentamattomille/entuudestaan mylläämättömille osille kaavahanketta.

Muinaisjäännösinventoinnin voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internetsivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*). Inventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset kenttätöiden, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Raportti suoritetusta valvonnasta on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Vierumäen urheiluopisto on valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Urheiluopiston vuonna 1933 arkkitehti Erik Bryggmanin suunnittelema päärakennus "Kaskela" on suojeltu lailla rakennusperinnön suojelemisesta (4.6.2010/498). Se on myös DOCOMOMO:n modernin arkkitehtuurin arvokohdeluettelossa. Kaskelasta on tehty rakennushistoriaselvitys vuonna 2023 (Arkkigraf Oy).

Voimassa olevan asemakaavan suojelumerkinnyt tulee ottaa huomioon kaavaa valmisteltaessa. Asemakaavassa on myös tarkoin punnittava vaikutukset maisemaan ja ympäristön rakennettuun kulttuuriperintöön. Opiston maisemavaikutus on suuri erityisesti Valkjärven suuntaan. Asemakaavaa laadittaessa on myös otettava huomioon uusin maakuntainventointi (MARY 2024), jonka rajauksiin Vierumäen urheiluopisto kuuluu.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

arkeologi Esko Tikkala

rakennustutkija Roosa Norrlin

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus